

דוח תוצאות

תוצאות, תוכניות, מהלכים ותקציב:
יישום תוכנית העבודה

אפריל 2023 - יוני 2024

הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך (ראמ"ה) מנסרת כ-4,000 בתי ספר ומדווחת על מצבם. כיחידת סמך מתוגברת שהוקמה לפני כמעט 20 שנה, עלינו האחריות להבטיח שמערכת החינוך תדע האם השיגה את התוצאות שהגדירה לעצמה, ומה הדברים שעשתה אשר קירבו (או הרחיקו) אותה אליהן.

השנה, לראשונה, הגדירה ראמ"ה מדדי תוצאה לא רק למערכת החינוך, אלא גם לעצמה. כגוף המודד אחרים, הממומן על ידי הציבור, ראוי שנציב סולם ונעמיד מראה גם לעצמנו. באפריל 2023 השלמנו את תהליך התכנון המשותף שלנו, שבמסגרתו הגדרנו 5 מדדי תוצאה במיקוד, 20 כיווני שינוי ו-12 תוכניות עבודה הכוללות 109 אבני דרך לביצוע. זה לא היה תהליך פשוט: כמו בכל תהליך אסטרטגי, הוא חייב הכרעות ערכיות והכרעות ניהוליות. הצורך להגדיר ולמדוד תוצאות הוא הזדמנות להגדיר מה באמת חשוב, במה נכון להתמקד - ובמה לא.

שנת הלימודים תשפ"ד הייתה המורכבת והקשה ביותר שידעה מערכת החינוך אי פעם. היא השפיעה גם עלינו בראמ"ה: ביטלנו את המבחנים הבית-ספריים, הפכנו את הסקרים לסקרי בחירה, ויצרנו שורה של מהלכים חדשים שנועדו לסייע לתת את המענה הטוב ביותר למפונים, לעובדי ההוראה ולכלל תלמידי ישראל. כעת, בסיום השנה, הגיעה העת לחזור לתוצאות ולתוכניות שהגדרנו לעצמנו, ולדווח על ההצלחות ועל הכישלונות שלנו. זו גם ההזדמנות להודות לצוות המקצועי הנדיר של ראמ"ה, אשר שירות המדינה כולו יכול להתגאות בו.

ד"ר גל אלון

מנכ"ל הרשות הארצית למדידה והערכה
משרד החינוך

לראמ"ה ארבעה כלי עבודה מרכזיים:

הפעלת מערך מדידה והערכה מקצועי וסדיר, האוסף כ-30 מיליון פריטי מידע בשנה, באמצעות כ-10 מבחנים וכ-12 סקרים מדי שנה.

בשנה שעברה הובילה ראמ"ה ועדה משרדית שגיבשה מערך הערכה ומדידה חדש במערכת החינוך, שיוטמע החל משנת תשפ"ה. המערך, אשר הביא להפסקת פרסום ציוני המבחנים, מייצר יציבות בתהליכי ההערכה, ומגדיר את המבחנים והסקרים שיועברו במערכת בשנים הקרובות:

- **תלמידי ד':** מבחן בשפת אם
- **תלמידי ו':** מבחן במתמטיקה או באנגלית או במדע וטכנולוגיה
- **תלמידי ט':** מבחן בשפת אם או במתמטיקה או באנגלית או במדע וטכנולוגיה
- **דוברי ערבית:** מבחן בעברית לדוברי ערבית
- **תלמידי ה'-יא':** 3 סקרים שנתיים להערכת מיומנויות, אקלים ועשייה חינוכית
- **מורים:** 3 סקרים שנתיים להערכת העשייה החינוכית בבית הספר
- **הורים:** 3 סקרים שנתיים להערכת העשייה החינוכית בבית הספר
- **מנהלים:** 3 סקרים שנתיים להערכת מצב מערכת החינוך ואתגריה

ביצוע של מבחנים וסקרים בין-לאומיים במערכת החינוך בישראל, המאפשרים לבחון את מצב מערכת החינוך ביחס ליתר המדינות המובילות בעולם:

- **PISA** (אוריינות מתמטיקה, קריאה ומדעים לתלמידים בגילאי 15)
- **PIRLS** (אוריינות קריאה לתלמידי כיתות ד')
- **TIMSS** (ידע במתמטיקה ובמדעים לתלמידי כיתות ח')
- **TALIS** (מצב עובדי ההוראה במעונות, בגני הילדים ובחטיבות הביניים)

3 הערכת תוכניות

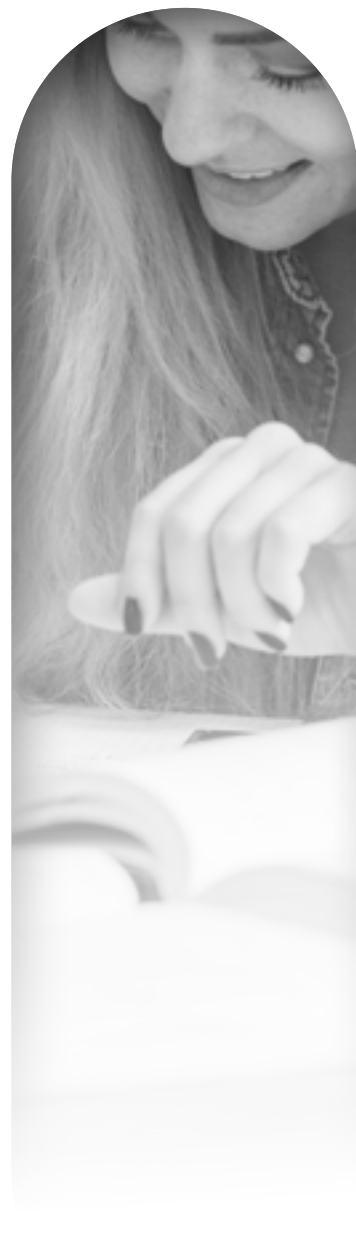
פיתוח מגוון של תהליכי הערכה להערכת התקדמותן של תוכניות ורפורמות חינוכיות, ובכלל זה בחינת יכולתן להשיג את מדדי התוצאה שהוגדרו להן.

- תוכנית החומש לחברה הערבית
- תוכנית הגפ"ן (גמישות פדגוגית ניהולית)
- תוכנית מישרים
- המעונות לגיל הרך

4 הערכה פנימית

פיתוח מגוון של כלי הערכה פנימיים בעברית ובערבית, מותאמים תרבותית ושפתית, המאפשרים למורים ולמנהלים להתאים את תהליכי העבודה לכל תלמיד.

- מבדקי "תנופה" דיגיטליים
- מבדקי שפה לכיתות א-ב-ג
- מבדקי כתיבה לתלמידי א-ו
- מבדק עמי"ת
- מבדק איתאי

מהלכים משפיעים

12 מהלכים משפיעים

7 מהלכים עם השפעה מהותית | 5 מהלכים עם השפעה שולית; 3 מהלכים עם השפעה בתהליך

היקף השימוש בכלי ההערכה הפנימיים

435,000

תלמידים ומורים בשנה

עלייה של כ-110,000 תלמידים ומורים בשנה (מחציתם בכלים דיגיטליים, עלייה של פי 100 ביחס לשנה הקודמת)

מקצועיות בשמרה

0 תלונות, ערעורים

או השגות על ממצאי ראמ"ה שנמצאו מוצדקות

רלוונטיות עלתה

8 שינויים מהותיים

שנעשו במהלכים מרכזיים

הצלחה במדדי התוצאה

שנה לאחר גיבוש תוכנית העבודה, מדווחת ראמ"ה על הצלחה ב-4 מתוך 5 מדדי התוצאה:

השלמת תוכניות עבודה וביצוע

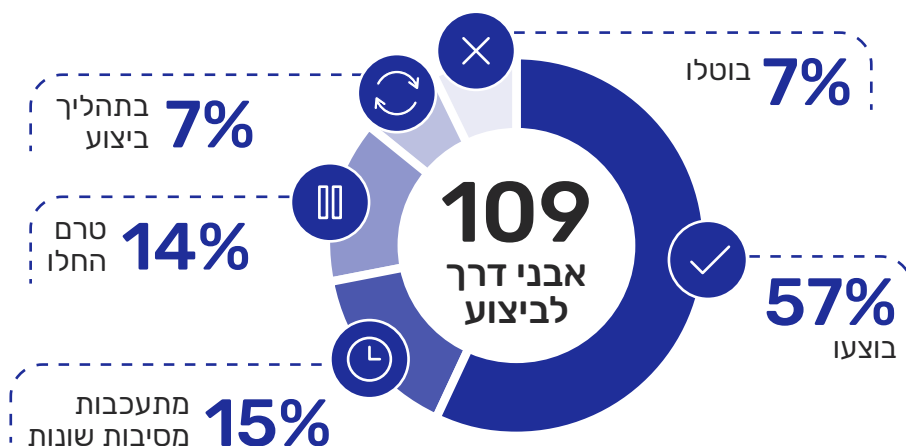
מתוך **13 תוכניות העבודה** שהציגה ראמ"ה באפריל 2023. מתוכן **5 הושלמו** בהצלחה (הבניית התוצר וההשפעה, שדרוג הכלים הפנימיים, שדרוג תהליכים ומבנה, בניית מערך קהילות וקידום צוות ראמ"ה); **4 עדיין בביצוע** (התאמה לחברה הישראלית, פיתוח הערכת מיומנויות וערכים, מערך מדידה ותוצר חדש וליווי לתרגום הערכה לעשייה; **1 מתעכבת** (פתיחת הדאטה לעולם) ו-**3 בוטלו** מסיבות פנימיות שונות (מעבר לירושלים, פיצוח אתגר המוביליות ודוח מצב החינוך).

לכל תוכנית עבודה הוגדרו **אבני דרך לביצוע** הכוללות את התפוקות ואת לוחות הזמנים, וזאת בהתאם למדדי התוצאה של ראמ"ה.

מתוך 109 אבני דרך לביצוע - 57% בוצעו, 15% מתעכבות מסיבות שונות, 14% טרם החלו ו-7% נמצאות בתהליך ביצוע.

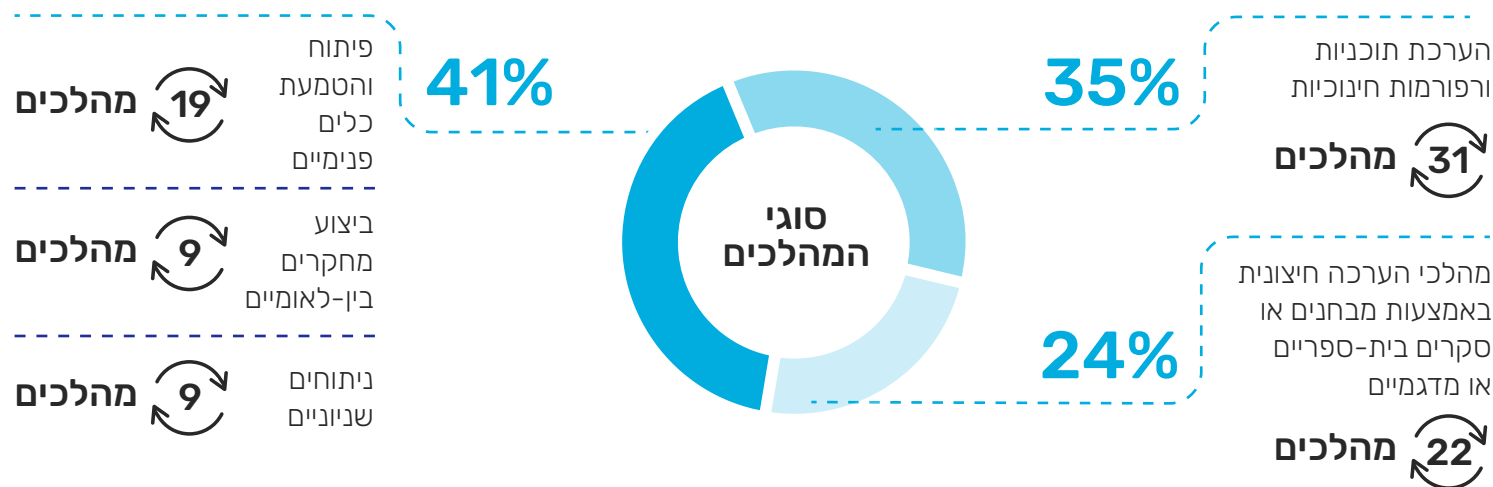
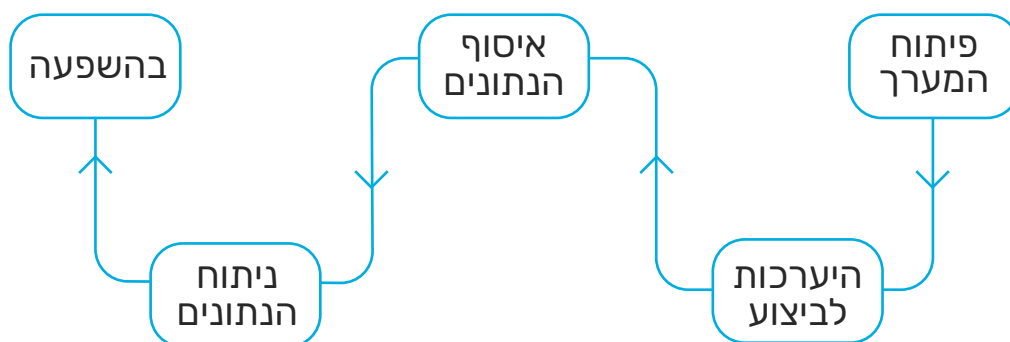
לפירוט על תוכניות העבודה, ראו בעמוד 20.

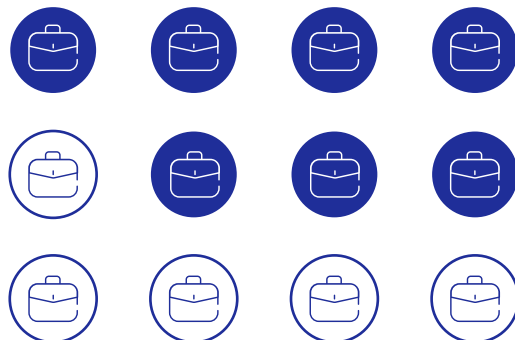
היקף המהלכים

ראמ"ה מנהלת כיום כ-90 מהלכים מסוגים שונים: מחקרים בין-לאומיים, מבחנים וסקרים ארציים, הערכת תוכניות ורפורמות חינוכיות, ניתוחים שניוניים ופיתוח והטמעת כלי הערכה פנימיים בבתי הספר.

עובדי
ראמ"ה

תוכנית העבודה העוסקת בחיזוק ובקידום כוח האדם בראמ"ה מומשה באופן חלקי, בוצעו 7 פעולות מתוך 12, וזאת בשל המלחמה, שהביאה לעצירת פעולות הרווחה בשירות המדינה.

לאורך שנת 2023, לצד ההצלחות, ראמ"ה עדיין מתקשה לגרום לאנשי הצוות להרגיש שהיא "המקום הכי טוב לעבוד בו".

כמחצית
מהעובדים

שליליים ביחס להיגד
(ממוצע של כ-4.5 מתוך 10)

כמחצית
מהעובדים

נייטרליים או חיוביים
ביחס להיגד

עובדים
קודמו **4**

עובדים
חדשים **12**

עובדים
עזבו **6**

מתוך כ-**55**
תקנים

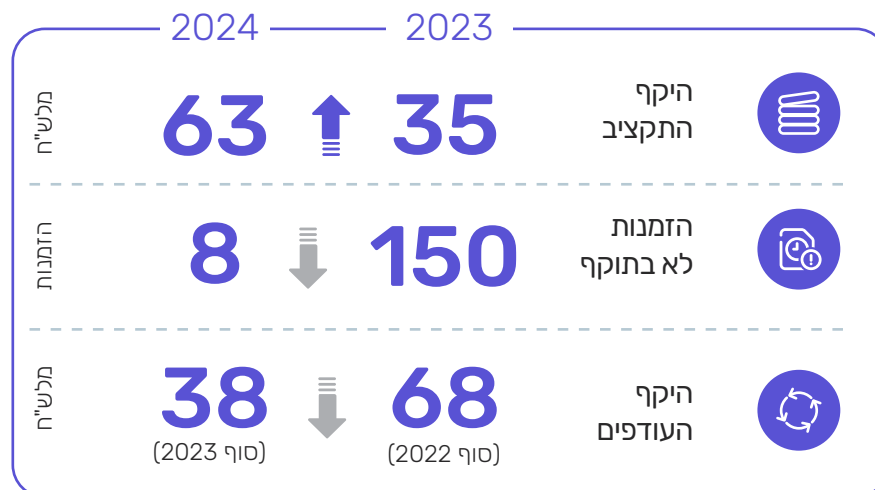
תקציב ראמ"ה

ראמ"ה סיימה את שנת 2023 עם עודף של 8 מלש"ח (שהוחזרו למדינה) מתוך תקציב כולל של 35 מיליון ש"ח. סך העודפים המחויבים ירד מ-68 מלש"ח (בסוף 2022) ל-38 מלש"ח (בסוף 2023). את שנת 2024 פתחה ראמ"ה עם גידול של 28 מלש"ח בתקציב השנתי שלה ל-63 מיליון ש"ח (13 בתקנת מזומן ו-50 בהרשאה להתחייב), בשל גיבושו של מערך ההערכה והמדידה החדש. ראמ"ה הקטינה את מספר הזמנות העבודה הפתוחות שאינן בתוקף מכ-150 (בהיקף של כ-30 מלש"ח) ל-8 הזמנות (כ-1 מלש"ח).

מוסר התשלומים

בכל הנוגע למוסר התשלומים, ראמ"ה סגרה באופן מלא את הפיגור שהיה לה בתשלום חשבוניות. זמן אישור החשבונית בתוך ראמ"ה עומד כעת על שבוע בממוצע. בשנה מוגשות לראמ"ה כ-200 חשבוניות, וכיום מספר החשבוניות הפתוחות לתשלום ירד מכ-40 חשבוניות פתוחות (חלקן בפיגור) ל-10 בלבד (ללא פיגור).

בתוכנית העבודה של ראמ"ה הוגדרו 5 מדדי תוצאה במיקוד. להלן המדדים ונתוניהם:

מקצועיות ראמ"ה

% ההשגות/הערעורים/ התלונות שהוגשו על ממצאים של ראמ"ה ונמצאו מוצדקים, מתוך סך הפניות;

0% השגות/ערעורים/תלונות

הגדלת השימוש

% המורים / בתי הספר המשתמשים בכלים ובנתונים של ראמ"ה כחלק מתהליכים פדגוגיים וניהוליים שוטפים, גם בלי שהונחו לעשות כך.

435,000

הערכות פנימיות בשנה

(25% עלייה, היקף המשתמשים בכלים דיגיטליים גדל פי 100 ועומד על 220,000 בתשפ"ד)

הגדלת ההשפעה

% המהלכים של ראמ"ה אשר הביאו לשינוי משמעותי בהחלטות על משאבים, נהלים ודגשים שהתקבלו במטה ובמחוזות;

12 מהלכים משפיעים | 7 מהלכים בעלי השפעה מהותית

5 מהלכים עם השפעה שולית | 3 מהלכים שהשפעתם עדיין בתהליך

ראמה

% העובדים המגדירים את ראמ"ה כמקום הכי טוב לעבוד בו (ציון 9-10)

0 ללא שינוי

רלוונטיות

% המהלכים מתוכנית העבודה שנוצרו ו/או שובו משמעותית על ידי גורמים שונים במחוזות, בבתי הספר ובציבור הרחב;

8 מהלכים שובו

מדד תוצאה 1: הגדלת ההשפעה

רשימת המהלכים שהייתה להם השפעה מהותית או השפעה שולית בשנים 2023-2024

מידת השפעה
שולית

מידת השפעה
מהותית

סקר מיפוי תלמידי שדרות

הנתונים על מצב התלמידים הועברו לעירייה לצורך יצירת קשר עם תלמידים במצוקה, ולשם איתור מקומם של אלפי תלמידים שהתפזרו ביותר מ-150 יישובים ומלונות ברחבי הארץ. ההשפעה על ההחלטות שקיבלה העירייה הייתה משמעותית.

איסוף ושיקוף מידע ממרכזי הפינוי

הנתונים שהזרימה ראמ"ה ממרכזי "ביחד" סייעו למשרד להתאים את אופן ניהול המרכזים בכמה היבטים: האחריות הניהולית הועברה למינהל הפדגוגי, הוקצו משאבים לרשויות קולטות לצורך רכש ציוד, טופלו היבטים של שיבוץ כוח האדם במרכזים, בוצע רכש ציוד מרכזי לחלק מהמרכזים, וטופלו סוגיות הקשורות בשכירת מרחבים במלונות לצורך הפעילות.

PISA אוריינות מתמטיקה, קריאה ומדעים - תלמידים בני 15 (2022)

המזכירות הפדגוגית מובילה מספר מהלכים לקידום אוריינות שפתית ומתמטית; במתמטיקה יצאה לדרך תוכנית לימודים חדשה בחינוך היסודי, ומתגבש מהלך דומה בחטיבה העליונה; מנכ"ל המשרד ביקש לקדם את נושא האוריינות במערכת; הושגה הסכמה לפיה רבע עד שליש מהשאלות במבחנים הארציים במתמטיקה יהיו אורייניות (במודל פיזה); החל שיח עם הרשתות החרדיות על תהליכי הערכה ומדידה בהן, בין היתר לאור הצלחת הבנות החרדיות במבחני פיזה.

כלי פנימי למיפוי מורים במצב החירום

הכלי שימש להעריך את מצבם של 8,000 מורים. מסקר שנערך בקרב כ-80 מנהלים/רכזים שנעזרו בכלי, עולה ש-72% הציגו את התוצאות בדיון קבוצתי ו-49% מימשו לפחות אחת מהמלצות הפעולה שהועברו אליהם.

כלי פנימי למיפוי בית ספרי בחירום

מסקר שנערך בקרב כ-400 מורות (מתוך כ-3,400 שפנו לכ-100,000 תלמידים), עולה ש-47% מהן מימשו לפחות אחת מהמלצות הפעולה שהועברו אליהן. 73% ישמחו לעשות שימוש נוסף בכלי.

מבדקי א-ב-ג בשפות אם

מסקר שנערך בקרב רכזות השפה שקיבלו את המבדקים, עולה שבמחצית מבתי הספר שהשאלונים הגיעו אליהם נעשה בהם שימוש, והדבר הביא לשינוי בדרכי הוראה או בתוכניות התערבות (סה"כ, כ-4,000 כיתות המונות כ-130,000 תלמידים).

מדד תוצאה 1: הגדלת ההשפעה

מידת השפעה
שולית

מידת השפעה
מהותית

שירות לאומי (תשפ"ב)

בעקבות ממצאי המחקר פותחו תפקידים חדשים לשירות לאומי בבתי הספר, ואומצו אסטרטגיות שיווק חדשות.

הערכת ההדרכה הבית-ספרית (תשפ"ב)

ממצאי המחקר סייעו למשרד לקדם שינוי באופן שבו מתועלים משאבי ההדרכה הבית ספרית, כולל מיקוד ההדרכה ועדכון תפיסת ההדרכה המיטבית. יש כוונה לשנות גם את תהליכי ההכשרה של המדריכים עצמם.

הערכת תכנית לקידום מחוננים ומצטיינים במוזיקה (תשפ"ב)

בעקבות ממצאי המחקר החליט מנכ"ל המשרד להפוך את התוכנית מפיילוט לתוכנית שממומנת מבסיס התקציב.

הייטקלאס בחט"ב (תשפ"ג)

בעקבות הממצאים, חל שינוי באופן הלמידה (מעבר לכיתות יותר קטנות) ובסוג והמטלות (מעבר למטלות קצרות יותר).

בגרופ (תשפ"ב)

חלוקה של קבוצות ההכנה לבחינות בגרות לפי קריטריונים נוספים מעבר ליח"ל ושפה. הכרה באפקטיביות התוכנית.

הכוחות שבדרך (תשפ"ג)

בעקבות הנתונים, הוחלט למקד מאמצים בהטמעה של התוכנית בחטיבה העליונה, תוך מתן דגש בתהליכי ההטמעה על עבודה עם המורות שאמורות להעביר חלק מהשיעורים (ולא רק עם היועצות).

מזרח ירושלים - כללי - על מהלכיו

בעקבות המחקר, נערכת חשיבה מחדש על דרכי ההפעלה של התוכניות השונות, בדגש על תכניות עברית, ליווי פדגוגי, תוכניות להתמודדות עם נשירה ותוכניות בתחום החינוך הבלתי פורמלי.

עברית דבורה לדוברי ערבית - מחקר הערכה של תוכנית עברית על הרצף (תשע"ז)

המחקר, לצד מהלכים נוספים, סייעו לבסס "קווים מנחים" בנושא הוראת העברית. הם סייעו בקבלת ההחלטה שלא להרחיב תכנית לשילוב מורים דוברי עברית בבתי ספר דוברי ערבית, ומהווים בסיס גם להחלטת הממשלה המתגבשת בנושא חיזוק התחום בהמשך.

PIRLS אוריינות קריאה - תלמידי כיתה ד' (2021)

שר החינוך ומנכ"ל המשרד הנחו (לפני המלחמה) לפעול לפיצול כיתות א-ב בלימודי שפה לאור הממצאים. לצד המהלך, נבנתה תוכנית פעולה בנושא שפת אם בחינוך היסודי, בהובלת המזכירות הפדגוגית. בעקבות המלחמה, נעצר המהלך ולא תוקצב, אך הוא צפוי לחזור אל שולחן הדיונים בקרוב.

מדד תוצאה 2 : שימוש בכלי הערכה

פירוט המהלכים בהם נעשה שימוש בכלי הערכה פנימיים של ראמ"ה

דיגיטלי

כלי פנימי למיפוי מצב תלמידי בית הספר בחירום

היקף שימוש: 103,000

על פי נתוני השימוש באתר, כ-103,000 תלמידים השתתפו במבדק, והוא הועבר בכ-3,400 כיתות. לא נאספו נתונים על בתי הספר. כ-70% מתוך 400 המורים שהשתתפו בסקר האימפקט אמרו שישמחו להשתמש בו שוב.

מבדקי א', ב', ג' בשפות אם

היקף שימוש: 212,500

המבדקים מועברים מדי שנה לבתי הספר באופן מודפס, בהיקף של כ-250,000 עותקים. מסקר שבוצע בקרב רכזות השפה עולה שהיקף השימוש בהם עומד על כ-85%, כאשר ב-63% מהמקרים הביאו המבדקים לשינוי ב"דרך ההוראה להקניית הקריאה או בתוכנית ההתערבות לתלמידים".

כלי פנימי למיפוי מורים במצב החירום

היקף שימוש: 8,000

מבוסס על נתוני השימוש באתר.

מבדק עמי"ת ערבית תשפ"ג

היקף שימוש: 21,040

השנה הועבר לראשונה באופן דיגיטלי בקרב מרבית החטיבות שנכללות בתוכנית אל"ה.

מבדק איתאי ערבית תשפ"ג

היקף שימוש: 3,000

תחילת השימוש במבדק הממוחשב. הועבר בעיקר בבתי הספר הדרוזיים.

כלים ממוחשבים: מבדק מתמטיקה ג

היקף שימוש: 3,500

תחילת ההטמעה של מבדק ממוחשב.

מבדקי וודקוק ג'ונסון

היקף שימוש: 2,000

לאורך השנים האחרונות כ-1,700 ערכות אבחון נמסרו לשפח"ים ברחבי הארץ, ועוד כ-480 נמכרו לפסיכולוגים פרטיים. בסך הכל כ-2,000 פסיכולוגים בארץ עברו להשתמש במבדקי וודקוק גונסון כחלק מהמערך האבחוני שלהם.

כלים ממוחשבים: מבדק אנגלית ACE לכיתה ז

היקף שימוש: 2,000

תחילת ההטמעה של מבדק ממוחשב.

מדד תוצאה 3 : הגדלת הרלוונטיות של ראמ"ה

פירוט המהלכים בהם נעשה שינוי מהותי לצורך הגדלת הרלוונטיות של ראמ"ה

איך
השתנה
המהלך
בעקבות
השיח?

מבחנים ארציים תשפ"ה

שינוי המבחנים לכיתות ד': הוצאת פרק הכתיבה (בעקבות משוב לפיו כתיבה היא תהליך ארוך ומתמשך, ואינו יכול להיות חלק ממבחן) ופרק הידע הלשוני (בעקבות משוב לפיו מבחני כיתה ד' ארוכים מדי).

ביצוע מבחני שפת אם ד' ו-ח' (אסי"ף תשפ"ג)

בנייה מחודשת של אופן הצגת הישגי בית הספר במבחן תוך החלפת הציונים בהקבצים, לצד בנייה מחודשת של תמצית הנתונים, כך שתהיה קצרה יותר ונגישה יותר (בשל הצורך להפוך את ההערכה החיצונית לכלי עבודה, ולא לאירוע המייצר חרדה).

מערך "תנופה": כלים פנימיים דיגיטליים לבתי הספר

מבדקים דיגיטליים שבודקים את עצמם, כולל משוב מבוסס AI, לאור תלונות רבות על רמת מורכבות גבוהה והשקעה רבה שנדרשה לשם בדיקת מבדקי הנייר והעיפון הוותיקים של ראמ"ה.

סקר אקלים וסביבה פדגוגית תשפ"ג

בנייה מחודשת של הדוחות הבית ספריים המשקפים את מצב בית הספר, כך שיהיו קצרים יותר, נגישים יותר, תמציתיים יותר וברורים יותר (בעקבות משוב בדבר הצורך במידע קצר, תמציתי ומכוון פעולה).

מדד תוצאה 3 : הגדלת הרלוונטיות של ראמ"ה

סקרי רוחב במערכת החינוך (מורים, הורים, תלמידים)

עיון מהלך שיאפשר איסוף מידע מקבוצות שונות ודיווח מהיר על תוצאות המשרד כמה פעמים בשנה. זאת לאור משוב לפיו נתוני ראמ"ה הארציים מגיעים באיחור רב, והם אינם רלוונטיים במועד ההגעה.

מבחנים ארציים תשפ"ד

הטמעת מערך סריקה של המבחנים, מה שאפשר לקצר את זמן הבדיקה ולשפר את איכותה. זאת, לאור משוב לפיו פרק הזמן שחולף מהמבחן עד הדיווח הוא ארוך מדי. כמו כן, הטמעת מערך התאמות חדש המבוסס על עקרונות ומדיניות מוגדרים מראש.

מבדק חדש - מיומנויות בעידן ה-AI

שינוי מערך המבחנים והסקרים השנתי, באמצעות הוספת מבדק חדש להערכת שליטתם של התלמידים במיומנויות המאה ה-21. זאת לאור משוב לפיו מבחני ראמ"ה מבוססים ברובם על ידע ומיומנויות דיסציפלינריות, וכך לייצר הערכה רלוונטית יותר, שתעסוק גם במיומנויות רחבות הנדרשות מתלמידים בעידן הנוכחי.

מבחנים ארציים תשפ"ה

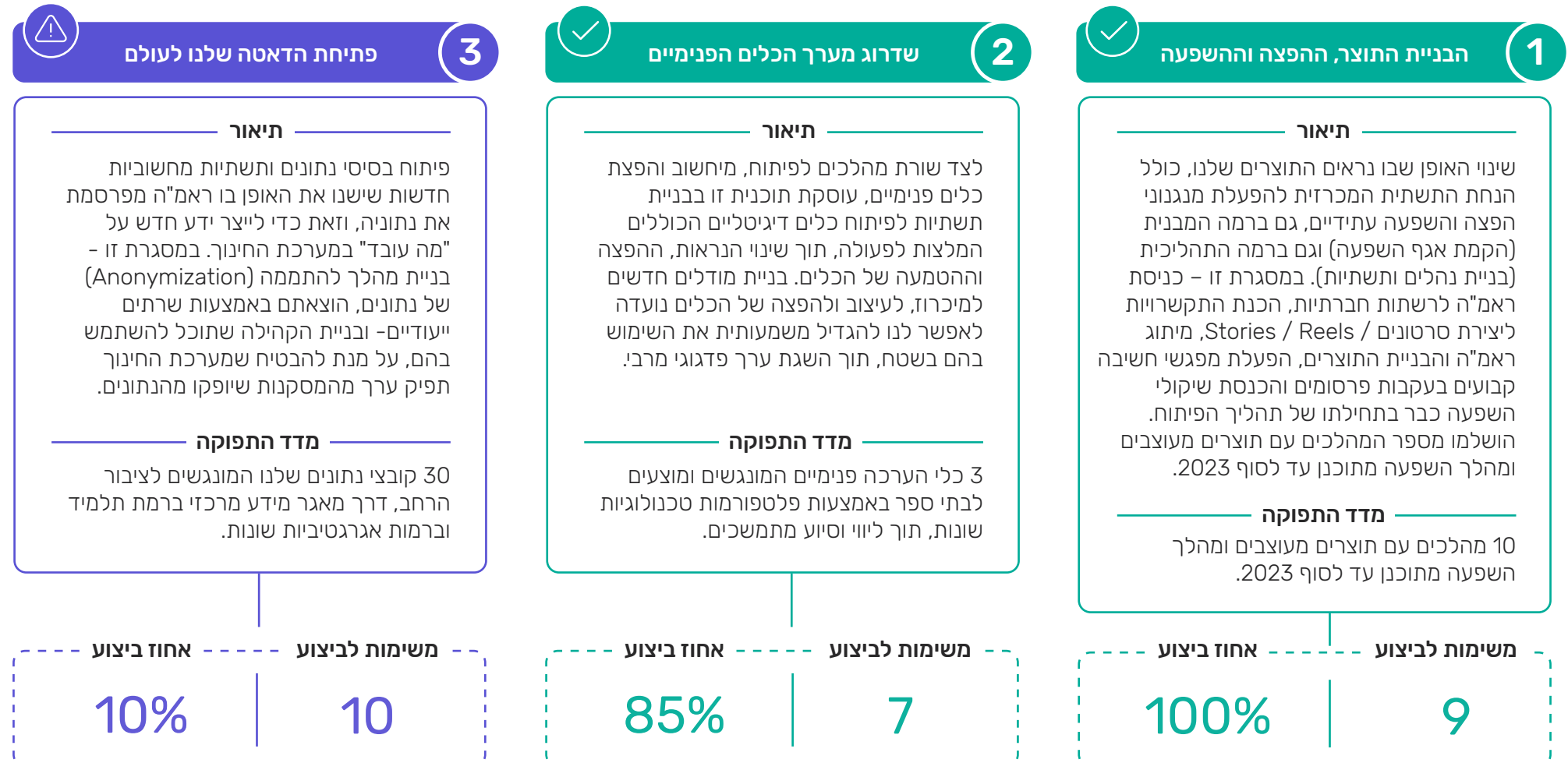

הקדמת הגעתם של המשגיחים והרכזים לבתי הספר כדי לאפשר מרווח נשימה ותקשורת טובה יותר עם בית הספר (בעקבות משוב על לחצים שנוצרו כתוצאה מהגעת הצוותים ברגע האחרון).

לפני כשנה הגדירה ראמ"ה 13 תוכניות רב-שנתיות הכוללות מדדי תפוקה ומדדי התארגנות. 3 מהן לא יצאו לדרך מסיבות ארגוניות שונות. להלן מצב התוכניות נכון להיום:

4 התאמה לחברה הישראלית כולה

תיאור

בחברה הישראלית יש קבוצות וקהילות שונות, המצריכות מדיניות שונה, הן בשלבי פיתוח הכלים, הן בשלבי האיסוף השונים והן באופן בו אנו מבנים ומפרסמים את התוצרים שלנו. כארגון, עלינו להתאים את עצמנו לתלמידים עם צרכים מיוחדים כקבוצה המחייבת מדיניות ייעודית. לצידם, נכון להגדיל גם את הערך שמביאה ראמ"ה לקבוצות נוספות בחברה הישראלית, כגון חרדים, דתיים, ערבים, עולים חדשים ועוד.

מדד התפוקה

7 מהלכים של ראמ"ה המותאמים לקבוצות שונות בחברה הישראלית, נוסף על ההתאמות הקיימות כבר היום.

אחוז ביצוע

63%

משימות לביצוע

11

5 פיתוח הערכת מיומנויות וערכים

תיאור

הקניית מיומנויות והנחלת ערכים הן שניים מהאתגרים המרכזיים שהמסמך "דמות הבוגר" (תפיסת הלמידה המתחדשת) הניח לפתחה של מערכת החינוך, והושם עליהן דגש רב בעבודת המערכת בשנים האחרונות. למרות הקושי הכרוך בכניסה לאזורים רגישים, ראמ"ה נדרשת להתחיל לבחון את הנושא בהדרגה, באופן שיאפשר להעריך ולמדוד את רמת המיומנויות ואת אופן יישומם של הערכים שהוגדרו. המדידה יכולה להיעשות בכלים פנימיים או חיצוניים, בהתבסס על כלים קיימים בעולם.

מדד התפוקה

80% מהמיומנויות והערכים שראמ"ה יודעת להעריך חיצונית, בהתאם לתפיסת "דמות הבוגר" שגיבש המשרד.

אחוז ביצוע

28%

משימות לביצוע

14

6 פיצוח אתגר המוביליות החברתית

תיאור

איך ראמ"ה באופן רוחבי מצליחה למנף את הנכסים והידע שלה כדי להתמודד עם אתגר המוביליות? בפתח המהלך - נדרש בירור קונספטואלי, שיגדיר את הגישות למוביליות (לא רק הכלכליות), ובהמשך, יתאים את האופן בו אנו אוספים ומנתחים מידע כדי לייצר הבנה מערכתית של "מה עובד" ומה "לא עובד". לא מדובר בשיקוף הבעיה, אלא בפיתוח כיוונים מבוססי נתונים שיביאו להגדלת המוביליות החברתית בישראל.

מדד התפוקה

50% מתוצרי המדיניות של המשרד (שראמ"ה מעורבת בהם) כוללים התייחסות להיבט אחד לפחות של מוביליות חברתיות.

אחוז ביצוע

/

משימות לביצוע

/

7

דוח מצב החינוך בישראל

תיאור

הממשלה הטילה על ראמ"ה את האחריות להעריך ולמדוד את מצבה של מערכת החינוך. מאז הקמתה ערכה ראמ"ה מאות מחקרים, אך לא עיגנה אותם תחת מטרייה אחת המאפשרת לבחון את כלל מדדי התוצאה שמערכת החינוך הציבה לעצמה. במסגרת תוכנית זו נרצה לרכז את הנתונים השונים שאנו אוספים לכלל דוח שנתי אחד, שיציג את הנתונים על מצב החינוך בישראל ויאפשר לשקף את התוצאות, התפוקות והתשומות של המערכת.

מדד התפוקה

פרסום תוצר דיגיטלי המשקף את תמונת המצב של החינוך בישראל במונחי תשומות, תפוקות ותוצאות.

משימות לביצוע

אחוז ביצוע

—

—

8

מערך מדידה חדש - ותוצר חדש

תיאור

ראמ"ה תטמיע השנה מערך הערכה ומדידה חדש בבתי הספר, הכולל שינויים משמעותיים (בחירה לבתי הספר, קיצור סקרים ומבחנים, מדיניות התאמות חדשה ועוד). בנוסף, כחלק מהמלצות הצוות המשרדי, נדרשת ראמ"ה לגבש דו"ח חדש על מצב בתי הספר, אשר ישקף חוזקות ואתגרים (ללא ציונים), ויכלול המלצות עשייה: הצעות לכלים פנימיים, תוכניות פעולה אפשריות (בגפ"ן ובכלל), סיפורי הצלחה לדוגמה ומענים נוספים.

מדד התפוקה

העלאת מוצר טכנולוגי המנגיש את נתוני ההערכה החיצונית לבתי הספר, מייצר מהם תובנות, ומחבר המלצות לתובנות.

משימות לביצוע

אחוז ביצוע

8

13%

9

מערך ליווי לתרגום הערכה לעשייה

תיאור

הקמת מוקד ליווי מקצועי לבתי הספר, בשיתוף הגורמים הפדגוגיים והמפקחים במחוזות, ובו יינתן ייעוץ מרחוק לצוות בית הספר לקריאת נתוני ההערכה ולתרגומם לעשייה. נציע ליצור מפגשים כאלה לצוות שכולל מפקח / מנהל / מורים / הורים / ותלמידים (לבחירת בית הספר), בתיאום מהיר. הצלחתנו תימדד ביכולתנו להניע את בית הספר לבצע פעולות לשינוי בעקבות הנתונים.

מדד התפוקה

100 מפגשים עם מנהל/צוות בית ספר בהם יודגשו הממצאים העולים מנתוני ההערכה החיצונית (בשנת תשפ"ג - תמצית ממצאים ואקסליות) וייקבעו פעולות או המלצות להמשך עבודה של צוות בית הספר.

משימות לביצוע

אחוז ביצוע

8

63%

10 שדרוג תהליכי עבודה ומבנה ראמ"ה

תיאור

בניית תשתיות ארגוניות רוחביות בין-אגפיות, מיסוד נהלים ותהליכי עבודה שונים ויצירת בהירות ארגונית בנוגע לשאלה "לאן הולכים". מבחינה תפקודית נרצה לראות יותר ממחצית מהתהליכים בארגון המבוססים על אמות מידה ונהלים מתועדים וברורים, יותר ממחצית מהפרסומים הכלולים בל"ז של שנה קדימה, ומשך זמן ממוצע של 3 חודשים מהתנעת מחקר ועד להצגת תוצר.

מדד התפוקה

50% מהתהליכים בראמ"ה המבוססים על אמות מידה ונהלים מתועדים וברורים.

משימות לביצוע אחוז ביצוע

20 95%

11 בניית מערך קהילות והתייעצויות

תיאור

יצירת מסגרות עבודה ומעגלי התייעצות עם מנהלי בתי ספר בישראל, יזמים חינוכיים וטכנולוגיים, גופי מחקר וחשיבה, מחוזות המשרד, מפקחים ומורים המשתמשים בתוצרי ראמ"ה, וזאת כדי להגדיל את מספר המהלכים והכלים של ראמ"ה שגובשו והותאמו למציאות במרחב.

מדד התפוקה

200 אנשים המעורבים בפעילות הקהילות של ראמ"ה, ושותפים בתהליכי קבלת ההחלטות שלה.

משימות לביצוע אחוז ביצוע

10 60%

חיזוק וקידום צוות ראמ"ה

12

נערכים למעבר לירושלים

(13

תיאור

עבור אנשי הצוות נרצה להפוך את ראמ"ה למקום הכי טוב שהם יכולים לעבוד בו. זאת באמצעות קידום עובדים מובילים, שדרוג המרחב הפיזי, מיצוי זכויות תעסוקתיות, הרחבת מספר המועמדים לתפקידים בארגון (ואיכות העובדים החדשים), אירועי חברה ורווחה וסמינרים מקצועיים.

— מדד התפוקה

6 מהלכי חיזוק וקידום העובדים אשר הושלמו בהצלחה (שיחות אישיות, קידום עובדים, איתור סטטיסטיקאים, אירועי חברה, ארגון הדרכות ושדרוג מרחבים).

תיאור

העברת ראמ"ה לירושלים תוך הגדרה
מחודשת של האופן בו מתנהלת יחידה
ממשלתית, והנחת תשתית מאפשרת חדשה
לעמיד הארגון.

מדד התפוקה

100% מעובדי ראמ"ה יעברו לירושלים.

משימות לביצוע

12

אחוז ביצוע

58%

משימות לביצוע

· אחוז ביצוע

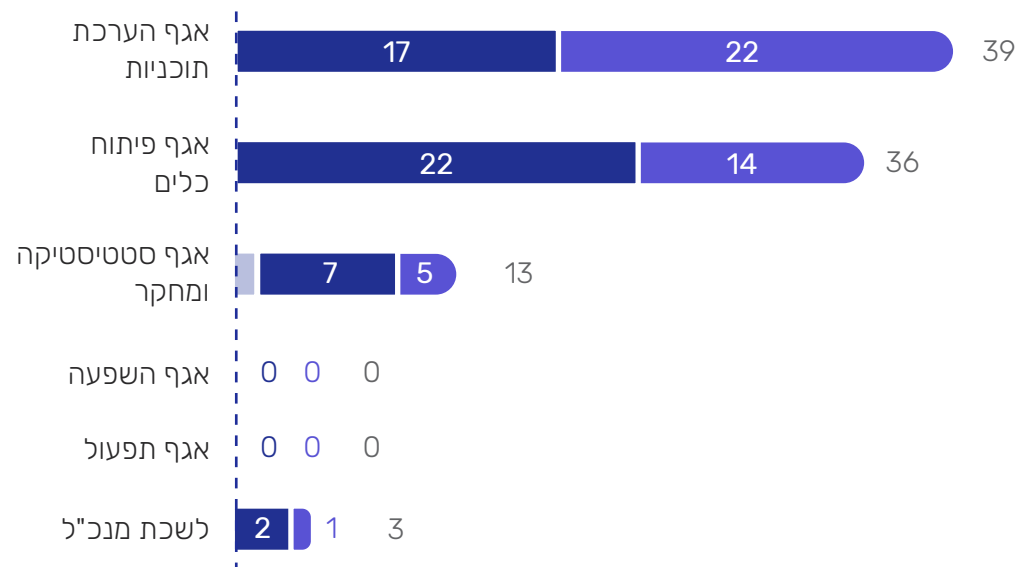

להלן נתוני המהלכים שניהל הארגון נכון למאי 2024, כולם מגיליון ניהול המהלכים הפתוח של ראמ"ה (לפירוט ראה נספחים סעיף ג'):

הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך | תמונת 90 המהלכים הפעילים

● השפעה
● בביצוע
● ממתין

תוצרים וסטטוס ביצוע

356

סך כל המהלכים
(מתוך כלל המהלכים כרגע ישנם 90 פעילים)

10
היערכות לביצוע

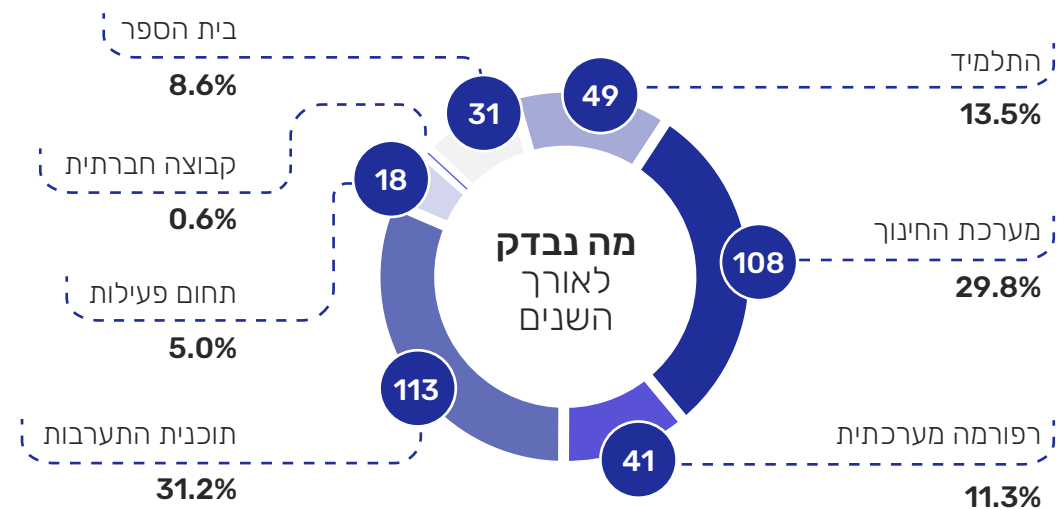
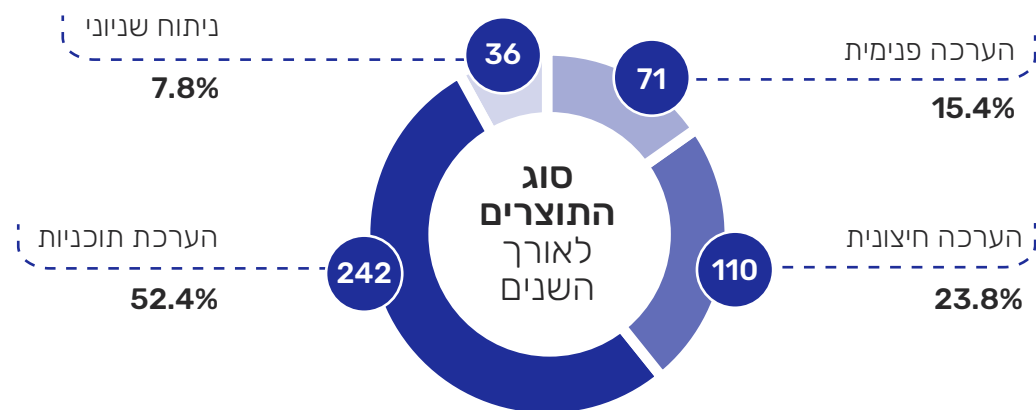
2
ממתין לאישור

16
בתהליך פיתוח

9
איסוף נתונים

42
פרסום והשפעה

13
ניתוח הנתונים

להלן נתוני התקציב העיקריים נכון למאי 2024, כולם מגיליון ניהול התקציב הפתוח של ראמ"ה:

הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך | תקציב ראמ"ה: יתרות, הזמנות, הכנסות ופרוטוקולים

64

הזמנות

יפקעו תוך 3 חודשים

5

הסכמים

יפקעו תוך 3 חודשים

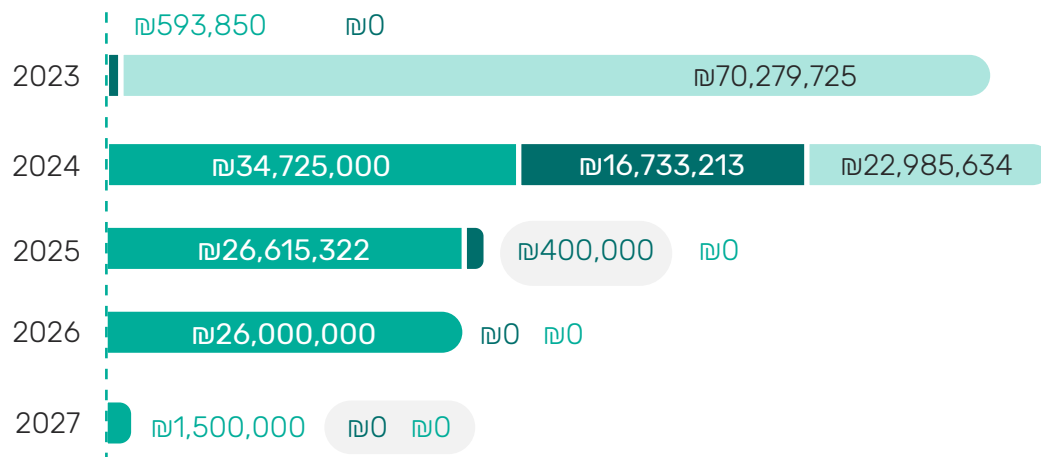
5

פרוטוקולים

של ועדת מכרזים טרם נחתמו

שווי הזמנות - לפי סטאטוס הזמנה ושנת התחלה

● הזמנה במרכבה
 ● הזמנה בתהליך באסנה
 ● הזמנה שטרם אושרה

₪4,000,000

יתרה תקציבית צפויה בסוף 2024

17M
הזמנות
להוציא

39M
הכנסות
לקבל

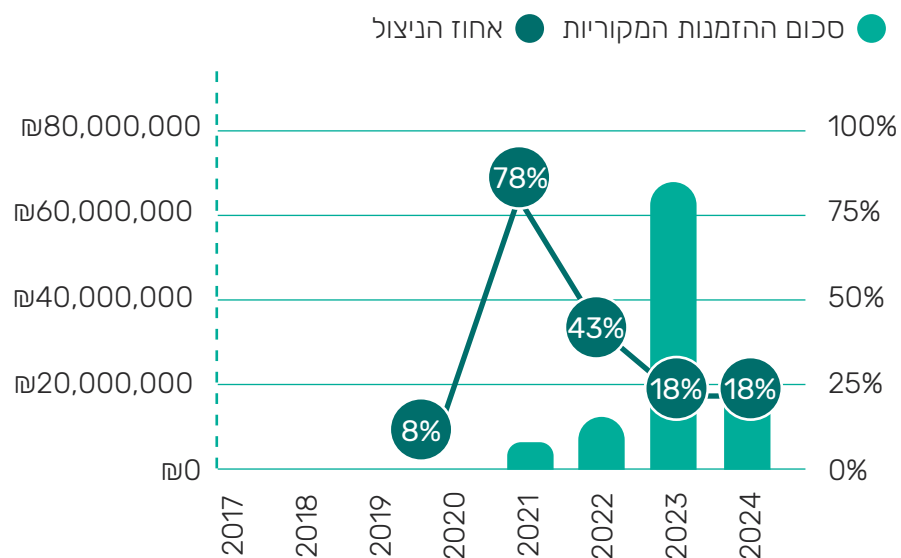
64M
הזמנות
בהרשאה
להתחייב

18M
100
הזמנות
פתוחות

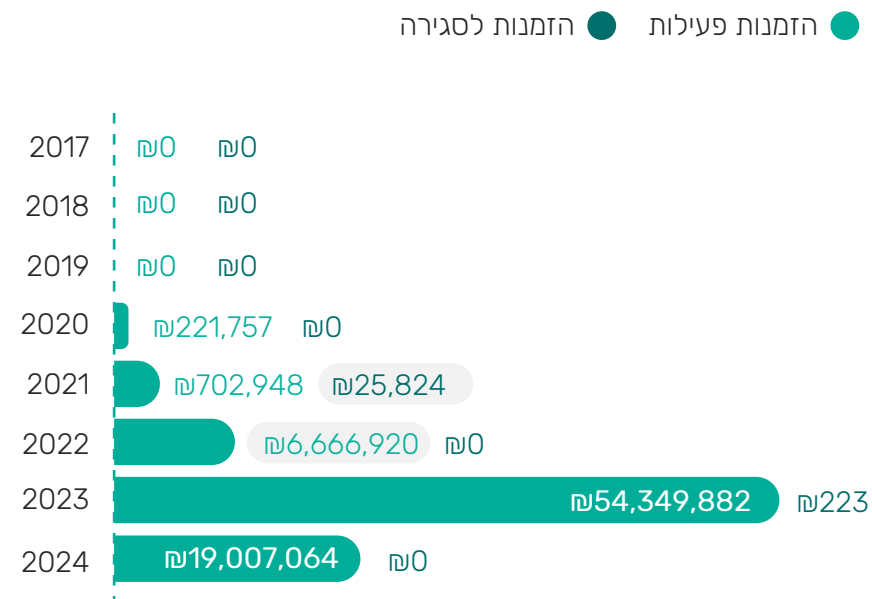
0M
4 הזמנות
שפקעו

0M
הסכמים
שאינם
בתוקף

שיעור ביצוע של הזמנות פתוחות - לפי שנת הוצאה

שווי הזמנות - לפי סטאטוס הזמנה ושנת התחלה

התקשרויות בתוקף הסכמים וחוזים

הסכמים עם מפעילים

6 פתוחים **0 פקעו**

0 יפקעו תוך חודש

5 יפקעו תוך 3 חודשים

5 מחייב טיפול

הזמנות עבודה

100 פתוחים **4 פקעו**

0 יפקעו תוך חודש

64 יפקעו תוך 3 חודשים

68 מחייב טיפול

תזרים צפוי בתקנת המזומן

יתרה תקציבית (מזומן) -22,082,107₪

- הזמנות שיצאו עד סוף שנה -11,559,235₪

+ הכנסות שיגיעו עד סוף שנה 39,460,800₪

- הוצאות בהשתתפות עד סוף שנה -2,248,000₪

+ סגירת הזמנות פתוחות 26,047₪

תקציב פנוי 3,597,505₪

תקציב פנוי ללא סגירת הזמנות פתוחות 3,571,458₪

שווי הזמנות

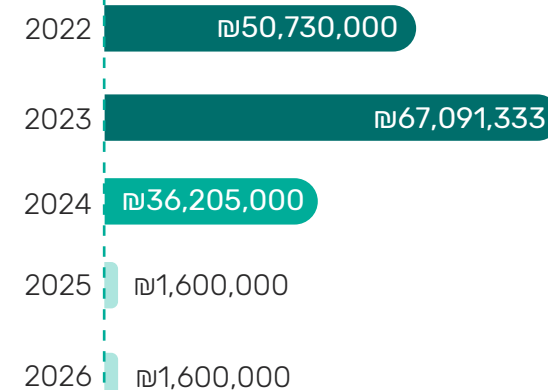
לפי סטאטוס הזמנה ושנת התחלה

● הכנסה התקבלה

● נשלחה דרישת תשלום

● ניתנה התחייבות

● ממתין לדרישת תשלום

א. כיצד מגדירים השפעה?

במחקרון שערכה ראמ"ה בסוף 2022, לקראת גיבוש תוכנית העבודה לשנת 2023, הוגדרו רמות שונות של השפעה, ונעשה אפיון של "השפעה מהותית" בסוגי מהלכים שונים. חשוב להדגיש שאומנם הערכת ההשפעה נעשית ע"י ראמ"ה, אך היא מבוצעת לאור אמות המידה המוגדרות כאן, ולאור סרגל הדוגמאות ל"השפעה מהותית":

- 5 **השפעה מהותית:** שינוי משמעותי בניהול המשאבים, בנהלי עבודה ובהיקף התוכנית
- 4 **השפעה מצטברת:** חיזוק החלטות על משאבים ונהלים, שייתכן והיו מתקבלות גם בלעדינו
- 3 **השפעה שולית:** יש שינוי, אך היקפו במונחי משאבים ונהלים אינו גדול, או לא בהכרח קשור למחקר
- 2 **השפעה בתהליך:** ישנו תהליך משרדי אשר להערכתנו יש לו סבירות של +50% להשפעה
- 1 **אין השפעה:** לא ניתן להצביע על החלטות בהווה או בעתיד שיש להן זיקה לממצאים
- 0 **השפעה שלילית:** התקבלו החלטות הסותרות את הממצאים

ב. כיצד נראית "השפעה מהותית"?

המהלך המחקרי | אימפקט מהותי

הערכה חיצונית (דוחות תמונת מצב מבוססי מבחנים וסקרים)

מתקבלות החלטות בית ספריות משמעותיות (למשל: שינוי כוח אדם, משאבים, ייזום וביצוע תוכניות התערבות וכו'), בהתבסס על המידע שהתקבל מהנתונים בשיתוף שותפים ובעלי עניין בבית הספר ומחוצה לו

הערכה חיצונית (מבחנים ארציים של ידע ומיומנויות)

מתקבלות החלטות מערכתיות בעלות משקל במטה, במחוז או ברשות המקומית (למשל: שינוי כוח אדם, משאבים, ייזום וביצוע תוכניות התערבות וכו'), על סמך המידע שהתקבל מהנתונים.

מדידה של ידע, מיומנויות, אקלים ופדגוגיה במסגרת של מחקרים בין-לאומיים

מתקבלות החלטות מערכתיות משמעותיות (למשל: כוח אדם, משאבים, ייזום וביצוע תוכניות התערבות וכו') בהתבסס על המידע שהתקבל מהנתונים

הערכה חיצונית (סקרי רוחב של מיומנויות, אקלים ועשייה חינוכית)

מתקבלות החלטות מערכתיות משמעותיות במטה, במחוז או ברשות המקומית (למשל: שינוי כוח אדם, משאבים, ייזום וביצוע תוכניות התערבות וכו'), בהתבסס על המידע שהתקבל מהנתונים

ב. איך נראית "השפעה מהותית"?

המהלך המחקרי | אימפקט מהותי

פיתוח והנגשה של כלי מדידה פנימיים לשימוש בתי הספר

מתקבלות החלטות בית ספריות/כיתתיות/
פרטניות משמעותיות (למשל: כ"א, משאבים,
יזום וביצוע תוכניות התערבות וכו')
בהתבסס על מידע פנימי (ולפיכך: מהימן)
שהתקבל מכלי המדידה

הערכת תוכניות ופרוייקטים בסדרי גודל שונים

מתקבלות החלטות משמעותיות בנוגע
לתוכנית (למשל: המשך הפעלה/סגירה,
הרחבה, סנכרון עם תוכניות אחרות, עיצוב
ושיפור התוכנית וכד') בהתבסס על המידע
שהתקבל מהנתונים

הנגשת נתונים ומידע לבעלי עניין שונים במשרד ומחוצה לו (משרדי ממשלה שונים, הלמ"ס ועוד)

יצירת "כפל כוח" מבחינת הבדיקות
המחקריות ובסופו של דבר הידע הזמין
למערכת לשם קבלת החלטות ושיפור
מערכת החינוך

בדיקה מחקרית של סוגיות שיש בהן עניין למערכת החינוך (=ניתוח נתונים שניוני)

מתקבלות החלטות משמעותיות באשר
לסוגיה שעל הפרק (למשל: תיעדוף של
קבוצה מסויימת לצורך התערבות, גיבוש
תוכנית, דיוק מענים וכד') בהתבסס על
המידע שהתקבל מהנתונים

ג. מהלכים

להלן שמות 90 המהלכים הפעילים השונים שמנהלת כיום ראמ"ה, בחלוקה על פי סוג המהלך. מימין לשם המהלך נמצא מספרו הסידורי בראמ"ה, ומשמאל (בסוגריים) - השלב בו נמצא המהלך כיום:

הערכה בינלאומית: 539 | מחקר פירלס 2026 (היערכות לביצוע), PISA אוריינות מתמטיקה, קריאה ומדעים - תלמידים בני 15 (2025) (היערכות לביצוע), TALIS 2024 בחטיבות הביניים (איסוף נתונים), 684 | TALIS 2024 במוסדות חינוך 0-3 (איסוף נתונים), 1527 | TALIS-ECEC 2024 בגני ילדים (איסוף נתונים), 1529 | TIMSS - ידע במתמטיקה ומדעים - תלמידי כיתה ח' (2023) (ניתוח הנתונים), 1564 | PIAAC עיקרי (2022) (ניתוח הנתונים), 1531 | PISA אוריינות מתמטיקה, קריאה ומדעים - תלמידים בני 15 (2022) (יצירת השפעה), 1530 | PIRLS אוריינות קריאה - תלמידי כיתה ד' (2021) (יצירת השפעה).

הערכה חיצונית ארצית: 533 | מערך הסקרים הבית ספריים תשפ"ה (היערכות לביצוע), 668 | מעגן (היערכות לביצוע), 1818 | הערכת מהלך תקומה (היערכות לביצוע), 631 | מבחנים ארציים תשפ"ו (היערכות לביצוע), 532 | מערך הסקרים הבית ספריים תשפ"ו (בתהליך פיתוח), 810 | מדד שותפות ניטור חיצוני (תשפ"ג) (בתהליך פיתוח), 777 | מבחנים

ארציים תשפ"ה (בתהליך פיתוח), 1569 | מבדק חדש - מיומנויות בעידן ה-AI (בתהליך פיתוח), 1584 | תוכנית החומש (החלטה 550) (איסוף נתונים), 531 | מערך הסקרים הבית ספריים תשפ"ד (איסוף נתונים), 700 | מבחנים ארציים תשפ"ד (ניתוח הנתונים), 561 | פיתוח מבחן מחוננים לכיתות יסודי - תשפ"ד (ניתוח הנתונים), 1568 | משוב ארצי עברית לדוברי ערבית ו' תשפ"ג (ניתוח הנתונים), 1556 | מבחן מחוננים כיתה - תשפ"ד (ניתוח הנתונים), 516 | סקר הורים - תשפ"ג (ניתוח הנתונים), 515 | סקר אקלים וסביבה פדגוגית תשפ"ג (ניתוח הנתונים), 1532 | ביצוע מבחני שפת אם ד' ו-ח' (אסוף תשפ"ג) (יצירת השפעה), 518 | ניטור אלימות - תשפ"ב (יצירת השפעה), 521 | סקר קדם יסודי: גננות וסייעות - תשפ"א (יצירת השפעה), 1016 | עברית כשפה שניה לדוברי ערבית בכיתות ט' - ממצאי תשפ (יצירת השפעה), 1567 | משוב ארצי באנגלית דבורה ח-ט (תשפ"ף) (יצירת השפעה).

הערכה פנימית: 1522 | חומש תשפ"ג - מבדק שטף קריאה כיתות ד-ט ערבית (בתהליך פיתוח), 1525 | משימות הערכה פנימית באוריינות דיגיטלית תשפ"ג (בתהליך פיתוח), 575 | כלים ממוחשבים: חומש תשפ"ג מבדק עברית לדוברי ערבית לכיתות ז (בתהליך פיתוח), 1524 | כלים בוב פלו: חומש תשפ"ג משימות שפה דבורה עברית לדוברי ערבית (בתהליך פיתוח), 546 | כלים היברדיים דיגיטליים למורה:

כלי הערכה פנימי מתמטיקה א (בתהליך פיתוח) 1570 | מבדק תנופה פנימי במדע וטכנולוגיה ה' ו-ח' (לשעבר משוב ארצי במדעים ו') (איסוף נתונים), 2015 | כלי פנים בית ספרי - אורח חיים בריא תשפ"ג (יצירת השפעה), 250 | מבדקי וודקוק ג'ונסון (יצירת השפעה), 300 | מבדקי א-ב-ג בשפות אם (יצירת השפעה), 1537 | כלים ממוחשבים: מבדק אנגלית ACE לכיתה ז (יצירת השפעה), 2037 | כלים ממוחשבים: מבדק מתמטיקה ג (יצירת השפעה), 3010 | השפעה והטמעה חרדי (מתמטיקה 1513, אנגלית 1512, כתיבה) (יצירת השפעה), 3011 | כלים היברדיים דיגיטליים למורה: מבדק שפה א-ב עברית וא-ג ערבית (יצירת השפעה) , 3013 | כלים ממוחשבים: מבדקי עמי"ת עברית וערבית (יצירת השפעה) , 3014 | כלים ממוחשבים:מבדקי איתאי עברית וערבית (יצירת השפעה), 3016 כלים בוב פלו: | משימות ביצוע לתחומי ההומניסטיקה חט"ב עברית וערבית חומש תשפג (יצירת השפעה) , 400 | מערך "תנופה": כלים פנימיים דיגיטליים לבתי הספר (יצירת השפעה), 3009 | כלים בוב פלו: השפעה והטמעה תלקיטי כתיבה יסודי עברית וערבית (1547, 1520,1531,1519,1548) (יצירת השפעה) , 3015 | כלים בוב פלו: משימות פרזנטציה עברית ערבית חט"ב (יצירת השפעה).

ג. מהלכים

הערכת תוכניות: 568 | הערכת תוכנית לחיזוק האנגלית הדבורה במסגרת תוכנית בגרות-טק (היערכות לביצוע), הערכת מעונות היום תשפ"ד (היערכות לביצוע), 2043 | אפקטיביות תוכניות למניעת אלימות (היערכות לביצוע), 3012 | אקדמיזציה (בתהליך פיתוח), 1001 | חוזים אישיים (בתהליך פיתוח), 2044 | מה השתנה בתפוקות בבתי הספר שתוצאות הסקרים בהן קפצו (בתהליך פיתוח), 563 | הכוחות שבדרך (תשפ"ד) (בתהליך פיתוח), 615 | תוכנית למצוינות אישית וצמצום פערים - מעצב (ומסכם?) תשפ"ד (בתהליך פיתוח), 2045 | מישורים תשפ"ד (איסוף נתונים), 1587 | גפן וגמישות ניהולית (איסוף נתונים), 1201 | הכרה בוותק מורים מוסבים (איסוף נתונים), 569 | תקצוב דיפרנציאלי: הקשר שבין ההשקעות לבין התוצאות (ניתוח הנתונים), 667 | מנופים (ניתוח הנתונים), 1015 | הערכת אפקטיביות של תוצרי ראמ"ה שהופצו לבתי"ס - תשפ"ג (ניתוח הנתונים), 838 | תקצוב דיפנציאלי מסכם ומעצב (תשפ"ב) (יצירת השפעה), 800 | אנגלית לילדי הגן והיסודי (תשפ"ג) (יצירת השפעה), 801 | מענה חינוכי לילדים חולים בביתם (תשפ"ג) (יצירת השפעה), 804 | הכוחות שבדרך (תשפ"ג) (יצירת השפעה), 814 | סביבות מתחדשות (חזות חצרות מבני חינוך) (תשפ"ב-תשפ"ג) (יצירת השפעה), 815 | הייטקלאס בחט"ב (תשפ"ג) (יצירת השפעה), 822 | בדיקת התוקף של מערכת המיון של מורים במגזר הערבי (תשפ"ב) (יצירת השפעה), 825 | בתי ספר מכילים איכותני (תשפ"ב) - פעימה 2 (יצירת השפעה), 829 | מהייטק

להוראה (תשפ"ב) (יצירת השפעה), 839 | בתי ספר מכילים (תשפ"א) (יצירת השפעה), 842 | למידה מרחוק נוער בסיכון כיתות שחר ומחט (תשפ"א) (יצירת השפעה), 845 | תקצוב דיפרנציאלי חט"ע - דוח ביניים (תשפ"א) (יצירת השפעה), 866 | מלקויות ללמידה (תשע"ט) (יצירת השפעה), 885 | מלקויות ללמידה (תשע"ח) - פעימה 1 (יצירת השפעה), 1023 | מלקויות ללמידה (תשפ"ב) (יצירת השפעה), 821 | בגרופ (תשפ"ב) (יצירת השפעה), 827 | הערכת ההדרכה הבית-ספרית (תשפ"ב) (יצירת השפעה), 566 | הרחבת ההון האנושי במערכת החינוך (יצירת השפעה).

ניתוח שניוני: 2039 | מה עובד (או לא עובד) בפיתוח מקצועי? (היערכות לביצוע), 203 | פירלס - מחקר שניוני (בתהליך פיתוח), 625 | ניתוח שניוני - למידה משמעותית והישגים (ניתוח הנתונים), 2006 | פיזה ומוטיבציה (תשפ"ג) (ניתוח הנתונים), 1123 | מדדי התוצאה המשרדיים (ניתוח הנתונים), 1014 | הערכת אפקטיביות של תוצרים למטה (+מחוזות) תשפ"ג (יצירת השפעה), 1572 | משאבים בית ספריים להתמודדות עם מגפת הקורונה והקשר להישגים לימודיים במבחן שפת אם עברית תשפ"ב (יצירת השפעה), 2026 | השתנות ביצועי בתי הספר במיצ"ב לאורך זמן (2008-2019) (יצירת השפעה), 2028 | שלב חינוך חטיבת ביניים - סוגי מבנה של בתי ספר (יצירת השפעה).

